

Oikeusministeriö
Lainvalmisteluosasto**VIITE: LAUSUNTOPYYNTÖNNE OM 17/41/2014**

Oikeusministeriö on pyytänyt Itä-Suomen syyttäjänviraston lausuntoa uhridirektiivin täytäntöönpanoa valmistelleen työryhmän mietinnöstä.

Itä-Suomen syyttäjänvirasto esittää lausuntonaan seuraavaa:

Yleisesti:

Uhrin aseman ja oikeuksien täsmentäminen rikosprosessissa ja tarjottavan tuen laajentaminen on kannatettavaa ja tarpeellista.

Esitutkintalaki 11 luku 9 a §

Ehdotus on kannatettava, mutta syyttäjää ei ole mainittu lainkaan tältä osin. Tällä hetkellä esim. lapsiin kohdistuvien rikosepäilyjen sekä ylipäänsä seksuaalirikosepäilyjen tutkinnassa esitutkintayhteistyö on tiivistä nimenomaisesti sellaisten seikkojen arvioinnissa, kuka suorittaa alle 15 vuotiaan kuulemisen (poliisi vai virka-apupyynnön perusteella lasten ja nuorten oikeuspsykiatriset tutkimusyksiköt), miten se tapahtuu, miten vastakuulustelumahdollisuus taataan aidosti ja oikea-aikaisesti jne. silmällä pitäen mahdollista pääkäsittelyä. Ehdotetun uuden pykälän sisällölliset asiat liittyvät läheisesti tai sivuavat esim. edellä mainittuja asioita ja käsitykseni mukaan syyttäjällä on selkeä rooli myös tässä. Näin ollen tämä olisi syytä huomioida vähintäänkin perusteluissa ellei jopa pykälässä.

Tältä osin selvää on, että esitutkintaviranomaisen työmäärä lisääntyy ja se tulisi huomioida ylipäänsä resurssoinnissa ja siinä, että näiden rikosepäilyjen tutkintaan varataan riittävä henkilömäärä. Myös syyttäjän työmäärä lisääntyy esitutkintayhteistyön kautta, tähän käytetty aika ei esim. suoraan vähennä syyteharkinta-aikaa. Tämä tulisi huomioida. Oleelliset seikat pääkäsittelyn osalta mm. näytön esittämisessä pyritään ennakoimaan jo esitutkinnassa kuin myös huolehti-

maan oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutuminen ja syyttäjällä on keskeinen rooli tässä.

Edelleen tältä osin on tarpeellista järjestää koulutusta niin esitutkintaviranomaisille kuin syyttäjillekin.

Esitutkintalaki 4 luku 19 §

Ehdotuksen sisältö kaipaa selkeyttä, miten asia käytännössä huolehditaan ja miten tieto välittyy/välitetään esitutkintaviranomaiselta syyttäjälle ja edelleen syyttäjältä tuomioistuimelle.

Muuta (Esitutkintalaki 4 luku 10 §) asiaan liittyvää

Tässä kohdin on hyvä tuoda esille, että ko. pykälässä mainitun tukihenkilön käyttöä tulisi lisätä. Eritoten nuorten 15-17 vuotioiden (esitutkinnan aikaan alle 15 vuotiaat, mutta prosessin aikana 15 vuotta täyttäneet, jotka joutuvat tulemaan henkilökohtaisesti joko käräjäoikeuteen tai hovioikeuteen) sekä ja nuorten aikuisten (18-21 vuotiaat) kohdalla mainittua mahdollisuutta käytetään liian vähän. Tähän seikkaan olisi syytä kiinnittää huomiota esitutkintaviranomaisten sekä syyttäjien koulutuksessa. Samanaikaisesti on tietysti huolehdittava, että mainittua asianmukaista ja ammattitaitoista palvelua (mistä tukihenkilön saa) on jokaisessa Suomen kunnassa tarjolla.

Itä-Suomen syyttäjänviraston puolesta

Erikoissyyttäjä, KiS

Pia Mäenpää